

Άγιος Ιωάννης ο Καρπάθιος: Σύντομη βιογραφία & Εισαγωγικά Σχόλια (Φιλοκαλία των Ιερών Νηπτικών, Τόμος α΄)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

0001_11 Σύντομη βιογραφία: Ο χρόνος που έζησε ο άγιος Ιωάννης ο Καρπάθιος, ο τόπος όπου πέρασε τους αγώνες της ασκήσεως, και όλα τα σχετικά με αυτόν, μας είναι άγνωστα. Μόνο ο ιερός Φώτιος γράφει γι' αυτόν (Ανάγνωση 201): Υπερτερεί πολύ ο Διάδοχος από τον Ιωάννη τον Καρπάθιο, ο οποίος επιγράφει το έργο του "Λόγος παρηγορητικός προς τους μοναχούς της Ινδίας", που τον παρακάλεσαν να τους γράψει. Διαιρείται ο λόγος αυτός σε εκατό κεφάλαια και προτρέπει τους αναγνώστες να έχουν εγκαρτέρηση στις συμφορές και να υπομένουν τους πειρασμούς που τους έρχονται.

Εισαγωγικά σχόλια: Ο όσιος Ιωάννης ο Καρπάθιος είναι ένας από τους παλαιούς πατέρες της Ερήμου, ασκητής και δάσκαλος του μοναχικού βίου. Είναι πολύ πιθανό να πρόκειται για τον μετέπειτα επίσκοπο Καρπάθου, έργα του οποίου διάβασε ο Μ. Φώτιος. Ως σοφός και όσιος, βρίσκεται εναρμονισμένος με την ασκητική και ησυχαστική παράδοση, παρουσιάζοντας ιδιότυπως τη διδασκαλία του, που αποτελεί ερμηνεία σαρκωμένη της Παλαιάς και Καινής Διαθήκης, όπου συνεχώς παραπέμπει.

Τα ενσωματωθέντα έργα του στη Φιλοκαλία είναι τα "Εκατό Παραμυθητικά Κεφάλαια" και ο "Ασκητικός Λόγος", που έγραψε και απέστειλε στους θλιβόμενους μοναχούς των Ινδιών, κατόπιν παρακλήσεώς τους. Πρόκειται πράγματι για παρηγορητικές και ενθαρρυντικές παραινέσεις προς μοναχούς, όπου περιγράφονται οι αγώνες κατά των παθών, του κόσμου και των δαιμόνων, και υπογραμμίζεται η αγάπη του Θεού, που υπό μορφή παιδαγωγίας θλίβει τους αγαπητούς Του.

Η φράση του οσίου Ιωάννη είναι σαφής και τα νοήματα κρυστάλλινα, με επένδυση πολλές φορές αλληγορική, μέθοδο που εφαρμόζει, όπως πολλοί πατέρες, στην Παλαιά Διαθήκη. Η προσπάθειά του είναι αισθητή· θέλει να παρουσιάσει την πνευματική και ασκητική ζωή κοπιαστική μεν, αλλά και γεμάτη χαρά και ανάπαυση ψυχής.

Για να ενθαρρύνει τους μοναχούς στον πόλεμο κατά του διαβόλου, τους αποκαλύπτει την εξής αλήθεια, την οποία μη βλέποντας θλίβονταν: ότι

αισθάνονται μεν αυτοί τους πολέμους του διαβόλου και την πίκρα τους, αλλά δεν αισθάνονται αυτό που είναι γεγονός· δηλαδή τις μαστιγώσεις που δίνουν οι μοναχοί με την αντίστασή τους στις δαιμονικές προκλήσεις, με την μετάνοιά τους και τις προσευχές τους, με τις οποίες καίνε τους δαίμονες, όπως γράφει και ο άγιος Ιωάννης ο Σιναΐτης: “Ονόματι Ιησού μάστιζε πολεμίους”.

Θέλοντας ο όσιος δάσκαλος να απαλλάξει τους μοναχούς από αισθήματα κατωτερότητας απέναντι των λαϊκών και να τους κάνει να συνειδητοποιήσουν την υψηλή κλήση τους γράφει: “Πρόσεξε να μην καλοτυχήσεις ποτέ τον κοσμικο περισσότερο από τον μοναχό, επειδή εκείνος έχει γυναίκα και παιδιά και είναι ευχαριστημένος από τις ελεημοσύνες που κάνει και δεν πειράζεται από τον σατανά, νομίζοντας έτσι ότι αυτός είναι πιο ευάρεστος στον Θεό”.

Πράγματι, αν και είναι και ο μοναχός αμαρτωλός, όμως η θλίψη της ψυχής του και η κακοπάθειά του είναι τιμιότερες στα μάτια του Θεού από τις αρετές του λαϊκού. Ο Θεός χαίρεται στους αγώνες των μοναχών, τους οποίους θλίβουν και στενοχωρούν οι δαίμονες. Και το γεγονός ότι τους πολεμούν με κάθε τρόπο οι εχθροί τους, φτάνει να αποδείξει ότι η ζωή τους είναι φιλόθεη και αποβλέπουν στην τελειότητά τους, αφού απαλλαγούν από τα δαιμονικά πάθη.

Ο όσιος Ιωάννης, συμμετέχοντας στις κοινές πατερικές εμπειρίες, επόμενο είναι να συμφωνεί με όλους τους ασκητικούς αγίους Πατέρες σε όλες τις πλευρές του μοναχικού βίου και στην τόσο διαφωτιστική δαιμονολογία τους. Γενικά η διδασκαλία του είναι επαγωγός, παραδοσιακή, γεμάτη πνευματική σοφία και χάρη και απευθύνεται με πολλή πατρική στοργή στους λιποψυχήσαντες Ινδούς μοναχούς. Γι’ αυτό και τους ανατέμνει σαν έμπειρος γιατρός τη φύση της ψυχής, την ποιότητα των αρετών και των κακιών, τις δαιμονικές τέχνες, τις ενέργειες της χάρης και τους προτρέπει, μαζί με την ένταση της ασκητικής αγωγής, να προσεύχονται αδιάλειπτα και με ταπείνωση.

Τα “Εκατό Παραμυθητικά Κεφάλαια” και ο “Ασκητικός Λόγος” ανήκουν στη γνήσια ορθόδοξη πνευματική παράδοση και βοηθούν αποφασιστικά στη γνώση των ποικίλων πνευματικών προβλημάτων, των οποίων είναι απλανής δάσκαλος ο όσιος Ιωάννης ο Καρπάθιος, αφού είναι καρποί του ενός και ενοποιού Αγίου Πνεύματος με τη συνεργία της καθαρής του ψυχής και του φωτεινού νου του.

—————(πηγή: Φιλοκαλία των Ιερών Νηπτικών, μεταφρ. Αντώνιος Γαλίτης, εκδ. Το περιβόλι της Παναγίας, 1986, α’ τόμος, σελ. 326-328).

Πηγή: stonagona.blogspot.gr